

Tomasz Wróbel

**Umorzenie konsensualne (art. 59a k.k.).
Odpowiedzi na pytania
postawione podczas III Krakowskiego Forum
Karnistycznego***

Pytanie 1. W której fazie postępowania można najwcześniej zgłosić wniosek z art. 59a k.p.k.? Czy podejrzanemu musi być wcześniej postawiony zarzut i czy konieczne jest przyznanie się sprawcy do winy? Jak zaawansowane powinno być postępowanie dowodowe?

Treść art. 59a § 1 k.k. nie daje klarownej odpowiedzi na pytanie o czasowe granice możliwości złożenia przez pokrzywdzonego wniosku o umorzenie postępowania na podstawie tego przepisu. Z uwagi na to, że postępowanie „umarza się”, nie może być wątpliwości co do tego, że przesłanki z art. 59a k.k. nie mogą spowodować wydania postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania.

W tym kontekście wydawałoby się *prima facie*, że najwcześniej wniosek ten może zostać zgłoszony zaraz po wszczęciu postępowania i to bez względu na formę jego wszczęcia, tj. wydania postanowienia o wszczęciu postępowania przygotowawczego czy też faktycznego wszczęcia postępowania przez czynności wykonywane na podstawie art. 308 k.p.k. Nie ma jednak – w moje ocenie – przeszkód, aby pokrzywdzony zgłosił swój postulat wcześniej, jeszcze przed wszczęciem postępowania przygotowawczego, np. w protokole ustnego przyjęcia zawiadomienia o przestępstwie. W tym kontekście jest oczywiste, że wniosek o umorzenie może być zgłoszony jeszcze przed postawieniem zarzutu.

* Pytania 1–3 zostały postawione przez prowadzącego panel W. Wróbla. Pytania 4–10 zostały zadane przez uczestników III Krakowskiego Forum Karnistycznego.

Przepis nie formułuje wymogu, aby umorzenie mogło mieć miejsce jedynie w fazie *in personam*, a zatem nie ma, przynajmniej na pierwszy rzut oka, przeszkód, aby doszło do niego jeszcze w ramach postępowania w sprawie. Skoro jednak jednym z warunków umorzenia postępowania jest ustalenie, że określona osoba jest sprawcą występkę, to stopień pewności organu procesowego winien być znacznie wyższy niż ten wymagany dla postawienia zarzutu. W świetle takiego zapatrywania, dopóki w ocenie organu nie zrealizują się przesłanki do przedstawienia zarzutu, dopóty nie można również umorzyć postępowania, gdyż stopień pewności odnośnie do sprawstwa czynu powinien być wyższy. Zanim wystąpią warunki, o których mowa w art. 313 § 1 k.p.k., umorzenie byłoby nieuzasadnione. Jeśli zatem umorzenie jest możliwe najwcześniej wtedy, gdy ziszczą się wskazane warunki, to dopuszczalność umorzenia postępowania bez przedstawienia zarzutu zaktualizuje się jedynie wówczas, gdy wszystkie przesłanki zastosowania art. 59a k.k. (tj. pojednanie, naprawienie szkody i zadośćuczynienie oraz złożenie przez pokrzywdzonego wniosku) zostaną spełnione najpóźniej w czasie, w którym zgromadzone dowody pozwolą na przedstawienie zarzutu. Jeśli więc wniosek o umorzenie postępowania (przy założeniu, że ziszczyły się przesłanki z art. 59a k.k.) zostanie złożony najpóźniej w momencie, gdy organ procesowy zbierze dowody, które kreują sytuację, o której mowa w art. 313 § 1 k.p.k., może dojść wtedy do umorzenia postępowania bez przedstawienia zarzutu. Jeśli jednak przesłanki do umorzenia jeszcze nie zostały spełnione, wówczas organ, stwierdziwszy zaistnienie warunków określonych w art. 313 § 1 k.p.k., zobligowany jest do wykonania wskazanych w tym przepisie czynności i nie może oczekiwać na aktualizację przesłanek z art. 59a k.k., nawet jeśli żywi przekonanie, iż zostaną one wkrótce zrealizowane.

Rozważając powyższy problem warto także przeanalizować, jaką treść powinno mieć postanowienie o umorzeniu postępowania. Otóż wydaje się, iż w jego treści musi zostać wskazany sprawca przestępstwa, zaś bez przedstawienia zarzutu określenie danej osoby jako sprawcy przestępstwa jawi się jako sprzeczne z prawem procesowym.

Omawiany przepis wprawdzie nie uzależnia umorzenia postępowania od zgody sprawcy i w 99% przypadków będzie oczywiste, że sprawca się na to zgodzi, niemniej jednak w sytuacji ustalenia takiego stopnia prawdopodobieństwa popełnienia przestępstwa, który przewyższa ten, o jakim mowa w art. 313 § 1 k.p.k., wydaje się, iż sprawcy trzeba umożliwić wyrażenie własnego stanowiska w tym przedmiocie, zwłaszcza że w razie nieprzyznania się do zarzutu (niezależnie od przyczyn i stanu dowodów) mógłby on skutecznie kwestionować podjętą decyzję.

Korzystniejsze będzie dla sprawcy umorzenie w fazie *in personam*, gdyż zawęży się wtedy możliwość „wskrzeszenia” postępowania przygotowawczego do jego wznowienia (ujawnienie nowych istotnych faktów lub dowodów) albo uchylecia postanowienia przez Prokuratora Generalnego. Najkorzystniejsze zaś byłoby umorzenie postępowania przez sąd.

Wyniki postępowania dowodowego muszą pozwalać na ustalenie przez organ procesowy, że dana osoba jest sprawcą konkretnego występkę, w odniesieniu do którego spełnione są wszystkie przesłanki odpowiedzialności karnej. Szczególnie istotne w tym aspekcie jest zaawansowanie postępowania dowodowego, ukierunkowanego na ustalenie wysokości szkody (w mniejszym stopniu zaś krzywdy). Organ powinien rzetelnie weryfikować twierdzenia pokrzywdzonego w zakresie wysokości szkody (co do krzywdy jest to wysoce utrudnione z uwagi na „nieuchwytność” kryteriów – zadośćuczynienie powinno być „odpowiednie” – np. art. 445 § 1 k.c.). Obecnie zdarza się często, że organy postępowania przygotowawczego „ślepo” ufają pokrzywdzonym i dopiero przed sądem kwestia ta jest właściwie analizowana.

Sprawca może nie przyznawać się do zarzutu i co do zasady nie powinno to uniemożliwiać umorzenia postępowania, zwłaszcza gdy wyraża jednocześnie zgodę na takie rozstrzygnięcie. W sytuacjach, w których brak będzie uzgodnień z organem co do umorzenia, tj. gdy sprawca nie będzie miał pewności, że takie rozstrzygnięcie zapadnie, może to stanąć na przeszkodzie przyznaniu się do zarzutu z uwagi na obawę, że taka depozycja nie mogłyby zostać później skutecznie podważona, gdyby do umorzenia jednak nie doszło.

Pytanie 2. W jaki sposób ustalać spełnienie przesłanek z art. 59a k.k.? Pojawia się niebezpieczeństwo, że w toku postępowania przygotowawczego zaczniemy dokonywać ustaleń z zakresu postępowania cywilnego. Musi być bowiem naprawiona szkoda albo musi być uiszczony zadośćuczynienie, aby można było umorzyć postępowanie. W oparciu o jakie dowody będziemy ustalali, że przesłanki te zostały spełnione? Czy wystarczy samo oświadczenie pokrzywdzonego, czy trzeba je weryfikować, czy trzeba przesłuchać sprawcę? Czy można w ogóle kwestionować wartość podaną przez pokrzywdzonego jako wysokość naprawionej szkody?

Analiza spełnienia przesłanek z art. 59a k.k. musi być poprzedzona ustaleniem, że dana osoba (sprawca) dopuściła się przestępstwa, które formalnie spełnia wymogi określone w art. 59a § 1 k.k. W sentencji postanowienia o umorzeniu należy – moim zdaniem – „dokładnie” określić przestępstwo, co do którego dochodzi do umorzenia postępowania. Dokładny jego opis zakła-

da nie tylko uwzględnienie kompletu okoliczności odpowiadających znamionom danego typu przestępstwa, ale również wskazanie wysokości szkody.

Co do przesłanek umorzenia, to wydaje się, że naprawienie szkody i zadośćuczynienie krzywdzie może być ustalone w oparciu o oświadczenie pokrzywdzonego. Gdyby jednak zachodziły jakiegokolwiek wątpliwości co do jego prawdziwości, nie tylko nie można wykluczyć możliwości przeprowadzenia postępowania dowodowego ukierunkowanego na wyjaśnienie tej kwestii (przesłuchanie świadka, w tym pokrzywdzonego, zbadanie dokumentów), ale należy założyć wręcz taką konieczność. Jeśli oświadczenie nie budzi zastrzeżeń, nie powinno się prowadzić postępowania w celu weryfikacji oświadczenia pokrzywdzonego. Umorzenie może nastąpić nawet bez przesłuchania pokrzywdzonego, o ile tylko kwestia sprawstwa oraz przesłanek z art. 59a § 1 k.k. da się w sposób niebudzący wątpliwości ustalić na bazie innych dowodów.

Wydaje się, że przed uwzględnieniem wniosku pokrzywdzonego należy przesłuchać sprawcę, albowiem w każdym przypadku umorzenia wbrew jego woli mógłby on skutecznie zaskarżyć postanowienie o umorzeniu, wskazując na konieczność kontynuowania postępowania dowodowego w kierunku ustalenia, że np. nie zrealizował on znamion czynu zabronionego. Jeśli zaś chodzi o możliwość kwestionowania wysokości naprawionej szkody, to w mojej ocenie należy taką możliwość zaakceptować.

W praktyce może dojść do dwojakiemu rodzajowi sytuacji. Pierwsza zajdzie, gdy sprawca naprawi szkodę w wysokości wyższej niż to wynikałoby z dalszych ustaleń postępowania. Rzecz jasna nie będzie to stanowiło przeszkody przed umorzeniem postępowania, albowiem w sytuacji określenia wysokości szkody na niższym pułapie niż kwota realnie uiszczona przez sprawcę, przesłanka naprawienia szkody w całości i tak będzie zrealizowana. W takim przypadku powstaje pytanie o możliwość domagania się przez sprawcę zwrotu „nadpłaty”. Adekwatną podstawą takiego żądania będą przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące bezpodstawnego wzbogacenia.

Nieco inaczej rzecz przedstawia się w sytuacji, gdy wysokość szkody ustalona przez organ procesowy będzie wyższa od tej, jaką zaakceptował pokrzywdzony i która została pokryta przez sprawcę. Organ, realizując zasadę prawdy materialnej, ma bowiem obowiązek ustalić m.in. wysokość szkody w sposób precyzyjny i niewątpliwy. W pewnych przypadkach ustalenie wysokości szkody będzie w ogóle determinowało możliwość skorzystania z instytucji, o jakiej mowa w art. 59a k.k. (w szczególności w przypadkach granicznych, „ocierających się” o typ kwalifikowany, np. kradzież, przywłaszczenie, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy, paserstwo). W takim przypadku,

mając subiektywne przekonanie, że wysokość szkody jest inna (wyższa) niż ta wynikająca ze stanowiska pokrzywdzonego, organ nie może wydać rozstrzygnięcia o umorzeniu postępowania w oparciu o przepis art. 59a k.k. bez naprawienia szkody w całości.

Może się zdarzyć również tak, że kwestia wysokości szkody będzie kontrowersyjna z uwagi na sposób dokonania oceny materiału dowodowego (np. dwóch rozbieżnych opinii biegłych). W tej sytuacji, gdy pokrzywdzony złoży wniosek o umorzenie postępowania, a w ocenie organu nie doszło do naprawienia szkody w całości, powinno zostać wydane postanowienie o odmowie uwzględnienia wniosku, zaś strony mogą kwestionować ustalenia dotyczące wysokości szkody wyrządzonej przestępstwem w zażaleniu na postanowienie, w ramach względnych przyczyn odwoławczych (błąd w ustaleniach faktycznych lub obraza przepisów postępowania).

Pytanie 3. Czy można zaakceptować taki model funkcjonowania art. 59a k.k., w którym prokurator jest aktywnym uczestnikiem postępowania? Czy prokurator może współuczestniczyć w ustalaniu, jakie warunki muszą być spełnione, aby można było umorzyć postępowanie na podstawie art. 59a k.k.? Nie powinno budzić wątpliwości, że można uzależnić to umorzenie od spełnienia przesłanek niewyrażonych wprost w przepisie. Art. 59a k.k. określa bowiem wymagania minimalne, ale nie mówi o tym, co dodatkowo ma nastąpić, aby uznać, że cele kary zostały spełnione. Samo naprawienie szkody niekoniecznie musi spełniać cele kary.

Prima facie brak jest podstaw, aby kwestionować możliwość aktywności prokuratora w ramach kształtowania podstaw do umorzenia postępowania w oparciu o przepis art. 59a k.k. Nie powinno budzić jakichkolwiek wątpliwości uprawnienie prokuratora do formułowania wymagań w zakresie pojednania stron oraz naprawienia szkody i zadośćuczynienia krzywdzie. Nie do końca można się jednak zgodzić z tezą, że art. 59a k.k. określa jedynie „wymagania minimalne”, a podjęcie decyzji o umorzeniu postępowania można uzależnić od spełnienia przesłanek niewyrażonych wprost w przepisie, których wystąpienie skutkowałoby uznaniem, że „cele kary zostały spełnione”. Rzecz w tym, że negatywna przesłanka zastosowania omawianej instytucji sprowadza się do istnienia szczególnej okoliczności uzasadniającej, że umorzenie postępowania byłoby sprzeczne z potrzebą realizacji celów kary. Negatywną przesłanką umorzenia kompensacyjnego nie jest sam brak realizacji celów kary – w piśmiennictwie zasadnie wskazuje się zresztą,

że zastosowanie przepisu art. 59a k.k. *ex definitione* zakłada niespełnienie kompletu celów kary (sprawca przestępstwa nie ponosi wszak odpowiedzialności karnej). Przeszkodą dla zastosowania przepisu, o jakim mowa, jest sytuacja, w której niezrealizowanie celów kary wynika z istnienia „szczególnej” okoliczności. Nie wydaje się, aby można było niejako zrównoważyć ową „szczególną” okoliczność, której istnieje miałyby stanąć na przeszkodzie umorzeniu postępowania, poprzez nałożenie na sprawcę dodatkowych, niewymienionych w przepisie obowiązków lub świadczeń.

Pytanie 4. Czy możliwe jest zastosowanie instytucji z art.59a k.k., gdy przedmiotem ochrony jest dobro o charakterze zbiorowym, albo jednym z przedmiotów ochrony jest to dobro (np. w art. 226 k.k.)?

Jeśli jedynym przedmiotem ochrony jest dobro kolektywne, to brak jest możliwości zastosowania art. 59a k.k. z powodu braku podmiotu zdanego do złożenia wniosku o umorzenie, tj. pokrzywdzonego. Zupełnie inaczej rzecz się przedstawia w sytuacji, gdy dobro ogólne jest tylko jednym z przedmiotów ochrony. Przykład przestępstwa znieważenia funkcjonariusza publicznego podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych (art. 226 § 1 k.k.) jawi się jako dobry punkt odniesienia.

Przepis art. 59a k.k. nie zawiera w warstwie językowej jakichkolwiek ograniczeń, jeśli chodzi o omawianą kwestię. Jedynym warunkiem, aby mogło dojść do jego zastosowania, gdy idzie o typ przestępstwa będącego przedmiotem postępowania, jest to, aby jego zestaw znamion, do którego należy – rzecz jasna – chronione prawem dobro, warunkował istnienie pokrzywdzonego. Tym samym, w moim przekonaniu, o ile w ramach przedmiotu ochrony danego typu czynu zabronionego mamy do czynienia z dobrem indywidualnym, możliwe jest zastosowanie przepisu art. 59a k.k. i to bez względu na to, czy przedmiotowe dobro stanowi główny, czy jedynie pomocny przedmiot ochrony.

Pytanie 5. Czy jest przewidziane odnotowywanie umorzenia z art. 59a k.k. w kartotece karnej albo w jakimś rejestrze prowadzonym przez Policję? Jeżeli tak – jak długo informacja o takim zakończeniu postępowania karnego będzie tam umieszczona? Przepis ten może obejmować sprawy, w których mamy do czynienia z przestępcami notoryjnymi, np. przy kradzieży. W jaki sposób zapobiec nagminnemu korzystaniu z tej instytucji na terenie całego kraju i umarzania postępowań w przypadku sprawców, którzy na to nie zasługują?

Ustawodawca, wprowadzając nową podstawę umorzenia, nie uznał za stosowne, aby uregulować w jakikolwiek sposób kwestie poruszane w pytaniu, choć wydaje się, iż jest to potrzebne. Skoro umorzenie postępowania w oparciu o art. 59a k.k. oznacza brak odpowiedzialności karnej, to niewątpliwie decyzja o umorzeniu nie powinna figurować w Krajowym Rejestrze Karnym. Cykliczne popełnianie przestępstw, co do których znajduje zastosowanie przepis art. 59a k.k., choć samo w sobie nie stanowi przeszkody dla umorzenia postępowania, może jednak w pewnych warunkach stanowić o zaistnieniu przesłanki negatywnej zastosowania tej instytucji, o jakiej mowa w art. 59a § 3 k.k. Z tego też względu jako zasadny należy ocenić postulat wprowadzenia regulacji, na mocy której istniałaby możliwość uzyskania przez organ procesowy, prokuratora lub sąd¹ informacji, czy dana osoba korzystała już z dobrodziejstwa tzw. umorzenia kompensacyjnego. W przypadku unormowania kwestii „bazy” umorzeń w oparciu o art. 59a k.k. informacja o zakończeniu postępowania w taki właśnie sposób powinna być dostępna dla organów procesowych przez rok od uprawomocnienia się orzeczenia. Byłby to okres równy terminowi zatarcia skazania przy odstąpieniu od wymierzenia kary (art. 107 § 5 k.k.).

Pytanie 6. Czy szkoda ma być osobiście naprawiona przez sprawcę, czy ważne jest, aby doszło obiektywnie do jej naprawienia? Co w sytuacji, gdy zakład ubezpieczeniowy naprawił szkodę? Czy wyklucza to możliwość zastosowania art. 59a k.k.?

Przepis wyraźnie stanowi, że to sprawca ma naprawić szkodę. Przedmiotowego warunku nie należy traktować zbyt dosłownie, np. za naprawienie szkody przez sprawcę uznać należy wynajęcie przez niego firmy, której pracownicy dokonali naprawy uszkodzonego przez sprawcę pojazdu. Chodzi więc o to, aby obiektywnie doszło do naprawienia szkody, zaś sprawca poniósł koszty restytucji. Omawianego warunku nie będzie spełniało naprawienie szkody przez ubezpieczyciela, którego *nota bene* uważa się za pokrzywdzonego w zakresie, w jakim pokrył szkodę wyrządzoną pokrzywdzonemu przestępstwem lub jest zobowiązany do jej pokrycia (art. 49 § 3 k.p.k.). Naprawienie szkody przez ubezpieczyciela wykluczałoby zastosowanie przepisu art. 59a k.k.

¹ Brak potrzeby, aby dotyczyło to nieprokuratorskich organów postępowania przygotowawczego, albowiem na etapie przedjurysdykcyjnym decyzję w przedmiocie wniosku o umorzenie postępowania na zasadzie art. 59a k.k. zastrzeżono dla prokuratora – art. 23b § 1 k.p.k.

Pytanie 7. Czy zamiarem Komisji Kodyfikacyjnej był brak rozstrzygnięcia kwestii kosztów postępowania zakończonego umorzeniem? Na podstawie k.p.k. ponosić je będzie zatem Skarb Państwa, łącznie z kosztami obrony. To jest trudno akceptowalna etycznie sytuacja, w której sprawca, który *de facto* powoduje wszczęcie postępowania karnego, następnie przerzuca na podatników konieczność pokrycia kosztów tego postępowania.

Wydaje się, iż kwestia ta umknęła ustawodawcy. Obecnie zasadą jest w takiej sytuacji ponoszenie kosztów postępowania przez Skarb Państwa (art. 632 pkt 2 k.p.k.) z możliwością nałożenia ich w całości lub częściowo na oskarżonego, co do którego umorzono postępowanie (art. 632a k.p.k.). Wprawdzie przepis wymaga dla takiego orzeczenia „wyjątkowego wypadku”, ale sytuacja nieponoszenia odpowiedzialności karnej mimo istnienia kompletu jej przesłanek winna być co do zasady uznawana za taki właśnie, wyjątkowy wypadek. Istotną wadą braku wyraźnej regulacji odnoszącej się do kosztów postępowania umorzonego w oparciu o przepis art. 59a k.k. jest to, że art. 632a k.p.k. może znaleźć zastosowanie jedynie na etapie sądowym, co w konsekwencji oznaczałoby, że gdy do umorzenia dojdzie na przedjurysdykcyjnym etapie procesu, zasada określona w art. 632 pkt 2 k.p.k. nie znajdzie wyjątku.

Z powyższych względów należy postulować wprowadzenie szczególnego unormowania dotyczącego kosztów postępowania w przypadku jego umorzenia na zasadzie art. 59a k.k. Z oczywistych powodów zasadą powinno być bowiem w takich przypadkach ponoszenie kosztów postępowania przez sprawcę, z możliwością odstępstwa od tej zasady przy spełnieniu przesłanek określonych w art. 624 § 1 k.p.k.

Pytanie 8. Czy i na jakiej podstawie prokurator czy sąd będzie uprawniony do orzekania np. przepadku narzędzia służącego do popełnienia przestępstwa lub korzyści majątkowych (oczywiście w zakresie nie składającym się na pojęcie szkody)?

Uznając, że istnienie przesłanek opisanych w art. 59 k.k. stanowi „okoliczność wyłączającą ukaranie sprawcy czynu zabronionego”, podstawą dla orzeczenia przepadku będzie art. 45a k.k., dodany ustawą nowelizującą z dn. 20 lutego 2015 r.² Organem wyłącznie kompetentnym do orzeczenia

² Ustawa z dn. 20 II 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. 2015, poz. 396.

przepadku będzie sąd (w przypadku umorzenia postępowania przez prokuratora, po uprawomocnieniu się postanowienia, w razie wystąpienia podstaw określonych w art. 45a k.k. występuje on do sądu o orzeczenie przepadku – art. 323 § 3 k.p.k. w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą z 20 lutego 2015 r.).

Pytanie 9. Przesłanką negatywną zastosowania instytucji z art. 59a k.k. jest uprzednie skazanie za przestępstwo umyślne z użyciem przemocy. Dlaczego nie włączono tutaj także przestępstw popełnionych z groźbą użycia przemocy? W przypadku rozboju doprowadzi to do sytuacji, w której jeśli rozbój dokonany był z użyciem przemocy, sprawca nie będzie mógł skorzystać z umorzenia, natomiast gdy rozbój dokonany był z groźbą użycia przemocy – nie ma już przeszkód w zastosowaniu tej instytucji.

Powody, dla których uprzednie skazanie akurat za przestępstwo umyślne z użyciem przemocy, stanowi negatywną przesłankę umorzenia w oparciu o przepis art. 59a k.k., są trudne do ustalenia. Jeśli chodzi o kwestię niewłączenia do zakresu przestępstw, które popełniono „jedynie” z zastosowaniem groźby użycia przemocy, to jedynym powodem takiego stanu rzeczy zdaje się być to, że oceniając rzecz *in abstracto*, groźba użycia przemocy jest „łżejszą” formą oddziaływania na pokrzywdzonego aniżeli sama przemoc, choć *in concreto* może zachodzić relacja odwrotna. Niezależnie od tego warto podkreślić, iż jakkolwiek uprzednie skazanie za umyślne przestępstwo z użyciem przemocy stanowi bezwyjątkową przeszkodę dla zastosowania instytucji umorzenia postępowania, o której mowa w art. 59a k.k., to do umorzenia na tej właśnie podstawie może dojść w odniesieniu do przestępstwa „popełnionego” przy użyciu przemocy. W celu zachowania minimum spójności aksjologicznej należałoby albo usunąć z przepisu omawianą przesłankę negatywną, albo też uwzględnić w jego treści dodatkowy wymóg, aby przestępstwo, co do którego ma nastąpić umorzenie postępowania, nie było popełnione z użyciem przemocy.

Pytanie 10. Czy prokurator wydaje decyzje o tym, że spełniona jest przesłanka z art. 59a § 3 k.k. i nie można skorzystać z instytucji umorzenia? Czy samo skierowanie aktu oskarżenia oznacza, że prokurator przyjął, że przesłanka z § 3 została spełniona?

W związku z wprowadzeniem ustawą z 20 lutego 2015 r. do ustawy karnoprosesowej przepisu art. 23b k.p.k., według którego w przedmiocie

wniosku rozstrzyga prokurator, a gdy złożono go po wniesieniu aktu oskarżenia – sąd (§ 1), zaś na postanowienie w przedmiocie wniosku przysługuje zażalenie (§ 2), obecnie nie może być już wątpliwości co do tego, że w wypadku złożenia wniosku o umorzenie postępowania w oparciu o przepis art. 59a k.k. na etapie postępowania przygotowawczego konieczne jest wydanie rozstrzygnięcia w formie postanowienia również w razie oceny, iż zachodzi przesłanka negatywna z § 3.

Compensatory discontinuation (art. 59a of Criminal Code). Answers to the questions raised during 3rd Cracow Penal Forum

Summary

The article aims to discuss the most controversial issues concerning a new institution, the so-called compensatory discontinuation of criminal proceedings upon harmed party's motion, described in art. 59a of Criminal Code, which was introduced into Polish law system by the Act from September 27th 2013 (Dz. U. 2013, item 1247, as amended) as amended by the Act from February 20th 2015 (Dz. U. 2015, item 396). Author interprets art. 59a of Criminal Code in response to the questions raised during 3rd Cracow Penal Forum.

Key words: art. 59a of Criminal Code, compensatory discontinuation, consensual discontinuation, harmed party, amendment to the Criminal Code

Tomasz Wróbel – adwokat, Okręgowa Rada Adwokacka w Krakowie